

Söndag efter Alla helgons dag

Psalmer: 3, L187:1-4, L187:5-8, 300, 1:3-7

Texter: Jos 1:10-11, Hebr 11:13-16, Luk 20:37-38

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

Luk 20:37-38

37 Men att de döda uppstår, det har också Mose visat vid stället om törnbusken, när han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud . 38 Han är inte de dödas Gud utan de levandes. För honom är alla levande."

Låt oss be!

Herre Jesus, vår Frälsare, ge oss idag visshet om att du har besekrat dödens makt och ge oss ett fast hopp om uppståndelsen från de döda. Trösta oss också med vissheten att de som dött i tron på dig lever inför Gud. Amen.

Döden ska bli övervunnen och de döda ska uppstå. Den tron ligger inbäddad redan i löftet om Frälsaren som Gud gav våra första föräldrar. Han hade gett dem ett förbud som de bröt: *"av trädet med kunskap om gott och ont skall du inte äta, ty den dag du äter av det skall du döden dö."* Därför att de åt av det träd som Gud förbjudit dem att äta av blev konsekvensen verklighet. De skulle vända tillbaka till den jord som de tagits från. På grund av vår synd är också våra dagar räknade. Men att "döden dö" innebär mer än den kroppsliga döden. Döden är kroppslig, andlig och evig om ingen intervention görs. Vi går helt enkelt förlorade om inte någon som har makt över döden räddar oss. Men det är just det som ligger i det första löftet. Guds dom över Djävulen innebar samtidigt ett löfte om frälsning för oss syndare. Gud sa: *"Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. Han skall krossa ditt huvud och du skall hugga honom i hälen."* Djävulens "huvud" är hela hans makt. Det är syndens och dödens makt. Löftet innebar att det inte var Adams och Evas uppgift att med sina gärningar försöka frigöra sig från Djävulens makt. Nej, de kunde hoppas på Frälsaren som skulle födas i deras släkt. Det blev hans sak att krossa Djävulens, syndens och dödens makt. I detta löfte ligger också hoppet om kroppens uppståndelse inbäddat.

Gamla testamentet undervisar om uppståndelsen från de döda med klara och tydliga ord, om än lite sparsamt kan man tycka. I den kanske äldsta boken i Bibeln finns tron på kroppens uppståndelse. Job sa: *jag vet att min återlösare lever, och som den siste skall han träda fram över stoftet.*

När sedan denna min sargade hud är borta, skall jag i mitt kött skåda Gud.

Jag själv skall få skåda honom, med egna ögon

skall jag se honom, inte med någon annans. Därefter tränar jag i mitt innersta.

Och i Jesaja 25 skriver profeten: *[HERREN Sebaot] skall för alltid göra döden om intet. Herren Herren skall torka bort tårarna från alla ansikten, sitt folks vanära skall han ta bort från hela jorden. Ty Herren har talat. Och i nästa kapitel: Dina döda skall bli levande, mina dödas kroppar skall uppstå. Vakna upp och jubla, ni som bor i stoftet, ty din dagg är ljusets dagg, och jorden skall ge igen de avsomnade.* Det finns också andra ställen som visar på uppståndelsen på den yttersta dagen.

Vid ett par tillfällen gav Gud makt åt profeter att uppväcka döda, som vi ser i redogörelsen för Elia och Elisás verksamhet. Messias uppståndelse från de döda är också förutsagd. I Psalm 16 heter det om Messias: *Jag har alltid Herren för ögonen. Han är vid min högra sida, jag vacklar inte. Därför gläds mitt hjärta och jublar min ära. Även min kropp får vila trygg, för du lämnar inte min själ åt dödsriket, du låter inte din Helige se förgängelsen.* Messias uppståndelse från de döda förutsätts också i Psalm 22 och Jesaja 53 och på andra ställen. Över huvud taget så är uppståndelsen i Gamla testamentet något som förknippas med Messias gärningar och hans eviga rike.

Det berättas att Johannes Döparen i fängelset fick höra talas om Kristi gärningar. *Han sände då bud med sina lärjungar och frågade honom: "Är du den som skulle komma? Eller ska vi vänta på någon annan?"* Jesus svarade dem: *"Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap. Salig är den som inte tar anstöt av mig."* Kristi gärningar identifierade honom som den rätte – Jesus är Messias som skulle komma. Han gjorde allt det som var förutsagt om Frälsaren i Gamla testamentet. Till det hörde att utöva makt över döden.

Jesus gjorde anspråk på att ha makt över döden. Han sa: *För liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vilka han vill.* (Joh 5:21) Och Jesus visade att han hade denna makt när han uppväckte synagogföreståndaren Jairus dotter, och änkans son i Nain, och när han kallade Lasarus ut ur graven.

Framför allt visade Jesus att han är Guds Son när han gick ut ur sin grav, så som han förutsagt. Han hade gjort anspråk på en sådan makt och bekräftade sitt ord i handling. Jesus hade sagt: *"Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta tillbaka det. Det budet har jag fått av min Far."*

Kroppens uppståndelse är avgörande i den kristna tron. Utan den – ingen kristendom.

Paulus skriver i 1 Korintierbrevets 15:e kapitel: *Men om det nu predikas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda? Om det inte finns någon uppståndelse från de döda, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och även er tro meningslös.*

I vår evangelietext hör vi hur Jesus bemöter sadducéerna som påstod att det inte fanns någon uppståndelse från de döda. De var lika moderna rationalister och ateister som inte tror på något annat än det man kan se och vetenskapligt bevisa. (Det enda undantaget moderna människor gör gäller evolutionsteorin där man gärna vill tro det som strider mot vad vi kan se och vetenskapligt bevisa.) Hur som helst, det andra partiet bland judarnas ledning, fariséerna, trodde på kroppens uppståndelse. Men deras tro var mer lik den som via judendomen senare kom in i islam. Fariséerna trodde att man skulle vara gift och ha hustru i den andra världen. Utifrån den tron konstruerade sadducéerna en fråga om en situation som aldrig inträffar, alltså om de sju bröderna som dog barnlösa efter att ha varit gifta med samma kvinna. Vems hustru blir hon vid uppståndelsen, då alla varit gifta med henne? Jesus svarade: *"De som lever i den här världen gifter sig och blir bortgifta. Men de som anses värdiga att nå den andra världen och uppståndelsen från de döda, de varken gifter sig eller blir bortgifta. De kan inte dö längre, för de är som änglarna och är Guds barn, eftersom de är uppståndelsens barn."* Med detta svar rättade Jesus fariseernas felaktiga uppfattning om livet efter uppståndelsen som sadducéerna hade gjort till åtlöje. Änglarna har inte fysiska kroppar som vi har. I vilken mening ska vi då bli lika änglarna, för vi tror ju på kroppens uppståndelse? Ja, vi ska bli lika änglarna i den meningen att vi i den andra världen inte ska leva i äktenskap. Inte heller ska vi längre kunna dö.

För någon kanske det låter oroande att inte ha familj i den andra världen. Blir vi inte ensamma och utsatta då? Nej, Jesus säger att där är vi Guds barn. Det har vi fått rätt att bli redan här i livet genom tron på Jesus, och det är den största trygghet. Vi tillhör Guds familj.

Som sagt, sadducéerna var rationalister som inte trodde något annat än vad de kunde se. De var bibelkritiker i den meningen att de inte godtog något annat ur Gamla testamentet än de fem Moseböckerna. När Jesus tog itu med sadducéerna förnekelse av att döda uppstår så använde han en text som de borde kunna godta. Jesus bevisade uppståndelsen med att hänvisa till ett avsnitt i 2:a Mosebok som de väl kände till. "Stället om törnbusken" syftar på berättelsen om hur HERREN uppenbarar sig för Mose i den brinnande busken. Jesus sa: *"Men att de döda uppstår, det har också Mose visat vid stället om törnbusken, när han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Han är inte de dödas Gud utan de levandes. För honom är alla levande."*

Den tillämpning av stället som Jesus gör är speciellt trösterik för oss som förlorat någon familjemedlem. Förutom att bevisa att de döda uppstår så visar det också hur de som dött i tron på Frälsaren har det just nu.

HERREN uppenbarar sig i stället om törnbusken som förbundets Gud - Han som slutit förbund med fäderna och gett dem sina löften. Han är den som uppfyller alla löften. Abraham trodde Guds löfte och det räknades honom till rättfärdighet. HERREN som gett löftet var hans Gud. På samma sätt var det med Isak och Jakob. De trodde löftet och HERREN var deras Gud. Och nu säger Jesus: *Han är inte de dödas Gud utan de levandes*. Abraham, Isak och Jakob var sedan länge döda och begravda. Men inför Gud är de alla levande. Det lär oss att de som har dött i tron lever inför Gud.

Hur aktiva och medvetna är de som dött i tron, alltså deras själar? Vi läste ur Gamla testamentet ett ställe som talade om att jorden på uppståndelsens dag *ska ge igen de avsomnade*. Jesus talar också om de troendes död som en sömn i berättelserna om hur han uppväcker Jairus dotter och Lasarus. Men de som sover är inte särskilt aktiva och medvetna. Men när det talas om de troendes död som en sömn så är tanken mer att det är ett tillstånd man ska bli uppväckt ifrån. De som sover vaknar. De troende som blivit befriade från dödens makt ska bli uppväckta. De ska uppstå på den yttersta dagen. Därför finns det inget mer passande ord för de troendes död än att säga att ”de sover”.

Men själen då? Ja, i berättelsen om den fattige Lasarus och den rike mannen får vi veta att han dog, kroppen blev begravd och själen fördes av änglarna till platsen vid Abrahams sida - honom som vi fått veta lever inför Gud. Och vi hör Abraham säga att Lasarus får tröst där vid Abrahams sida. Vi hör också att den rike mannen, när han såg Lasarus vid Abrahams sida, förväntade sig att Lasarus kunde varna hans bröder som ännu var i livet. I Uppenbarelseboken läser vi om martyrernas själar, de som blivit halshuggna för sitt vittnesbörds skull, att de *levde och regerade med Kristus*. Och att regera är i allra högsta grad ett medvetet och aktivt tillstånd. Johannes fick också se den stora vita skaran inför Guds tron som kom ur den stora bedrävelsen. Han såg deras ”kommande”, alltså skaran fylldes ständigt på med nya själar. Han fick veta vilka de var. Det var de som gjort sina kläder vita i Lammets blod. Det var alltså troende som dött i tron på Guds Son vars blod renar från all synd. Om dem heter det att Lammet är deras herde som leder dem till livets vattenkällor och Gud torkar alla deras tårar. Och i vårt evangelium får vi veta att de som dött i tron lever inför Gud. För honom är de alla levande.

Så ett är säkert: de som dött i tron på Jesus kan inte ha det bättre. Och vi som lever och tror på Jesus kan inte ha det bättre. Och på uppståndelsens dag ska vi bli lika

änglarna. Då ska vi erfara fullt ut vad det innebär att vara Guds barn och tillhöra Guds familj, och då kan vi inte längre dö. Det går inte att få det bättre. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, vi tackar dig för att du frälst oss från Djävulens, syndens och dödens makt. Din uppståndelse ger oss ett fast hopp om uppståndelse och liv tillsammans med dig. Lär oss nu att leva inför Gud redan här. Lär oss komma ihåg att vi fått rätt att bli Guds barn, så att vi lever värdigt den kallelse vi fått. Lär oss leva i tacksamhet och prisa ditt heliga namn. Amen.